

Norsk studentorganisasjon

Møllergata 39 / 0179 Oslo

Tlf: 22 04 49 70

E-post: nso@student.no

www.student.no

Resolusjon

Politisk dokument om studentombud

Norsk studentorganisasjon

1.0 Innledning

Dette dokumentet definerer NSOs politikk knyttet til studentombudsordningen for studenter i høyere utdanning. Studentombudet er en uavhengig juridisk instans som kan bistå studenter i vanskelige saker og spørsmål som påvirker deres studiehverdag. Tilbudet er gratis, og det er den enkelte utdanningsinstitusjon som har ansvar for at deres studenter har tilgang til et studentombud. Dette kan gjøres i samarbeid med andre institusjoner eller alene.

Etter universitets- og høyskoleloven § 10-8 har alle studenter som går på et universitet eller en høyskole krav på å kunne henvende seg til et studentombud. Formålet etter loven er at studentombudet skal gi studenter råd og hjelp i saker som er knyttet til studiesituasjonen, og bidra til å ivareta studentenes rettssikkerhet overfor utdanningsinstitusjonen. Videre står det at studentombudet ikke kan instrueres i sitt arbeid, som betyr at studentombudet selv kan bestemme om de skal bistå studenter i saker. Studentombudet er en uavhengig instans og opptrer upartisk i forhold til både student og institusjon. Studentombudet har ingen myndighet til å fatte vedtak eller ta avgjørelser i saker. De kan bistå med kompetanse og veiledning, mekling mellom partene og legge til rette for dialog mellom student og institusjon. Studentombudet har også taushetsplikt om personlige opplysninger som kan fremkomme i arbeidet. De er også fritatt fra meldeplikten.

Studentombudet kan sende inn saker til institusjonsstyrene og andre relevante myndigheter, så lenge det ikke går på bekostning av taushetsplikten ovenfor studentene.

2.0 Juridisk kompetanse

De fleste studentombud har i dag juridisk kompetanse på profesjonsnivå, med unntak av noen få. NSO mener det burde være et krav om at minst en av de faste ansatte i 100% stilling som studentombud har juridisk kompetanse på profesjonsnivå. Et studentombud møter ofte studenter i krise og de spiller på flere kompetanser enn bare den juridiske. Derfor mener NSO at deltidsstillinger kan ha annen relevant utdanning som psykologi eller pedagogikk, så fremt forståelsen for juss og retningslinjer både på nasjonalt og institusjonelt nivå er ivaretatt i fagmiljøet til ombudet lokalt. Det mest sentrale er at det finnes ansatte med juridisk kompetanse internt i fagmiljøet til studentombudet på den enkelte institusjon.

2.1 Lokale forskrifter og UH-loven

Studentombudet skal ha god oversikt over institusjonens egne forskrifter og UH-loven. Der studentombudet jobber på tvers av flere institusjoner skal de sette seg godt inn i alle institusjonenes lokale forskrifter.

3.0 Dekningsgrad

Universiteter og høyskoler skal sørge for at alle studenter har tilgang til et studentombud. Det er ikke presisert i UH-loven hva som er et tilstrekkelig tilbud, og i teorien kan derfor et studentombud ha eneansvar for f. eks 50 000 studenter. Flere av NSOs medlemslag opplever utfordringer knyttet til studentombud som har ansvar for flere studenter enn de har kapasitet til, og at dette igjen kan påvirke tilgangen.

NSO mener derfor at det skal være et krav om dekningsgrad for antall studenter et studentombud har ansvar for. For hver ansatt i en studentombudstilling i 100% skal det være et makstak på 15 000 studenter man kan ha eneansvar for. Dersom en utdanningsinstitusjon har flere studenter enn 15 000, skal det tas en vurdering av studentombudet basert på arbeidskapasitet og behov om det er nødvendig å ansette et ekstra studentombud. Ved flercampusinstitusjoner med lange avstander burde det være krav om minst to studentombud, for å muliggjøre jevnlig fysisk tilstedeværelse ved de ulike campusene. Dette skal også gjelde i de tilfeller der ett studentombud har ansvar for flere ulike institusjoner. Dette fordi de ofte er mer omfattende å ha ansvar for flere ulike institusjoner. Videre er noen studentgrupper mer komplekse og har flere behov, knyttet til for eksempel praksis eller skikkethetsvurderinger. Dermed er det viktig å gjøre vurderinger av de enkelte studentgruppene og hvilke ressurser som er tilstrekkelig.

Studentombudet skal kunne kvalitetssikre og drøftet saker med hverandre, og ha muligheten til å skape et fagmiljø. På denne måten får også ombudet tid til å være med på flere møter med ulike samarbeidsaktører, og støtte studenter som for eksempel er mistenkt for fusk i nemdsmøter.

4.0 Fysisk tilstedeværelse

Det er viktig at studentombudene har fysisk tilstedeværelse på campus. Kvaliteten blir oftere dårligere når all dialog foregår over digitale plattformer. NSO mener derfor at det skal være et krav

Norsk studentorganisasjon

om at studentombudet har fysisk tilstedeværelse i form av jevnlig kontortid ved større campus. Studiesteder med flercampus hvor det er lange avstander har følgelig utfordringer med fysisk tilstedeværelse. Utdanningsinstitusjonene bør legge til rette for fysisk tilstedeværelse ved mindre campuser, spesielt der hvor et studentombud har ansvar for flere mindre institusjoner. Fysisk tilstedeværelse vil også bidra til å synliggjøre ombudstjenesten for studentene. Hvilke dager studentombudet er tilgjengelig fysisk skal være lett å tilgjengelig å finne ut av på institusjonens nettsider.

4.1 Synlighet

I dag opplever studenttillitsvalgte at det er vanskelig å nå ut til studentene og informere dem om at studentombudsordningen eksisterer, hva den kan brukes til og hvordan.

NSO mener at utdanningsinstitusjonene skal sikre at alle studenter informeres tydelig om studentombudet ved studiestart og jevnlig gjennom året, særlig for studenter som går utdanninger som krever skikkethetsvurderinger. I tillegg må det være synlig og enkelt å finne kontaktinformasjonen til studentombudet på nett.

NSO mener at utdanningsinstitusjonene skal være pliktig til å informere studenter som er mistenkt for fusk eller andre saker som skikkethet, om studentombudsordningen og hvor de kan kontaktes. Det skal informeres om studentombudet i alle vedtak i disse sakene.

4.2 Vikarordning

Utdanningsinstitusjonen må etablere et bærekraftig system for studentene dersom studentombud går i permisjon eller blir sykemeldt. I dag ser vi at studenter står i fare for å ikke ha studentombud dersom et studentombud har lengre fravær, fordi det ikke finnes en vikarordning. Derfor mener NSO at det skal være et krav om å innsette en vikar ved lengre fravær. Det skal etterstrebes å ansette noen med relevant kompetanse.

5.0 Likhet og rapportering

Studentombudene har et ombudsnettverk med årlige møter hvor de dele erfaringer og bygger fagmiljøet sitt. NSO ser på ombudsnettverket som en viktig ressurs for å sikre studentenes rettsikkerhet, gjennom samordning og sparring på tvers. Det burde avgjøres av ombudsnettverket i samråd med studentene og tillitsvalgte hva studentombudene som hovedregel ikke skal bistå

Norsk studentorganisasjon

studenter med, utover å være en rettslig instans. Dette vil følgelig variere fra studiested til studiested, på bakgrunn av ulike ressurser fra andre samarbeidsaktører.

Studentombudene rapporterer i dag i noe ulik grad på hvordan deres arbeid blir utført. Det burde være en felles standard for rapportering, slik at man i større grad kan se likheter og ulikheter ved de ulike utdanningsinstitusjonene. Likevel kan institusjoner ha ulike utfordringer som bør være mulig å rapportere inn utover den standardiserte versjonen. Ved rapportering menes årsrapportene til studentombudene.

For å få mer informasjon om studentombudet, synlighet og sentrale arbeidsoppgaver bør spørsmål om ordningen inkluderes i nasjonale undersøkelser som for eksempel Studiebarometeret.

6.0 Samarbeidsaktører

NSO opplever at det er ulike relasjoner mellom studentombudet og de naturlige samarbeidsaktørene ved de enkelte utdanningsinstitusjonene. Noen arbeider tett med studentprester eksempelvis, og andre mindre. Det er viktig å ha en god avklaring med utdanningsinstitusjonen om hvilke arbeidsoppgaver et studentombud skal ha. Dette vil tydeliggjøre ansvarsområdene til de ulike partene i samarbeidet rundt studenten.

Studentombudene skal ved ansettelse ha en avklaring på hvilke møter de kan bli med inn i for å bistå eller veilede studenter. Dette kan for eksempel være i saker som går til en nemnd eller et møte om skikkethet.

Studentombudet skal være tett påkoblet og i jevnlig dialog med studentdemokratiene ved sine utdanningsinstitusjoner. Dette vil bidra både med synliggjøring og bevissthet rundt ordningen overfor studentene, men også gi en avklaring i hvilke saker studentdemokratiet kan sende videre til et studentombud, og omvendt.

7.0 Finansiering

Norsk studentorganisasjon

Regjeringen må sikre romslige budsjetter og institusjonene må forplikte seg til å sikre en bærekraftig finansiering av studentombudsordningen. Utdanningsinstitusjonene er ansvarlige for å ansette studentombud i tråd med behovet på den enkelte institusjon, eller i samarbeid med andre utdanningsinstitusjoner. Sistnevnte er særlig viktig for mindre utdanningsinstitusjoner, som ofte er avhengige av et regionalt samarbeid for å få til en bærekraftig ombudsordning.